

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

گزارش کارشناسی

موضوعات مورد بررسی در بیست و چهارمین

جلسه شورای نگهبان در سال ۱۳۹۰

کد گزارش: ۹۰۰۱۹

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تدوین: آتاش: ۱۳۹۰/۰۷/۰۵

شناسنامه گزارش

موضوع:

گزارش کارشناسی

موضوعات مورد بررسی در بیست و چهارمین

جلسه شورای نگهبان در سال ۱۳۹۰

تهیه کننده: مرکز تحقیقات شورای نگهبان

ناظر علمی: معاون پژوهشی

شماره گزارش: ۹۰۰۰۱۹

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۰/۰۷/۰۵

فهرست مطالب

- ۱- لایحه آیین دادرسی کیفری (مواد ۸۰ الی ۱۰۷) ۲
- ۲- لایحه امور گمرکی ۴
- ۳- طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی - مصوب ۱۳۶۳ ..... ۲۳
- ۴- طرح استفساریه جزء ۱ بند ب تبصره ۲ ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی ۲۴
- ۵- لایحه اصلاح قانون معادن ۲۸
- ۶- لایحه عضویت ایران در کنفرانس بین المللی زمین لغزش ۳۰
- ۷- لایحه عضویت ایران در برنامه بین المللی سامانه کاوش و نجات از طریق ماهواره ۳۲
- ۸- لایحه عضویت ایران در مجموعه مدارک تحقیقات حمل و نقل بین المللی ۳۴
- ۹- لایحه عضویت ایران در کمیسیون هیدروگرافی منطقه ای ناحیه دریایی راپمی ۳۷

۱- لایحه آیین دادرسی کیفری (مواد ۸۰ الی ۱۰۷)

مواد (۸۰)، (۸۱) و (۸۲)

در مواد مزبور که از جرایم تعزیری درجه شش، هفت و هشت نام برده شده، با توجه به اینکه در حال حاضر، چنین تقسیم‌بندی در قوانین کیفری وجود ندارد، و تقسیم‌بندی مزبور در لایحه مجازات اسلامی آمده و آن لایحه هنوز به تصویب نهایی نرسیده است، لذا در صورتی که لایحه دادرسی کیفری قبل از لایحه مجازات اسلامی به تصویب نهایی برسد، در خصوص تقسیم‌بندی مزبور با اشکال استناد قانونی مواجه خواهیم بود. لذا این مواد از این حیث قابل ابهام است.

ماده (۸۹)

میان این ماده و ماده ۷۷ تعارض وجود دارد. مشخص نیست اصالت و حق اولیه برای آغاز تحقیقات برعهده کیست؛ دادستان یا بازپرس؟ ضمناً این ابهام وجود دارد که آیا بازپرس تنها عامل دادستان است و تا به او ارجاع نشود نمی‌تواند آغاز به رسیدگی نماید، یا اینکه خود نوعی اصالت دارد؟ در این مورد باید مشخص شود که اصالت با کیست؟

ماده (۹۶)

الف - بند(الف) از آن جهت که برای جبران خسارت و اعاده حیثیت آن بخش از متهمانی که بعداً از اتهام وارده برائت حاصل می‌کنند، شیوه‌ای مقرر نکرده است، مغایر اصل ۲۲ قانون اساسی است.

ب - اطلاق بند(الف) ماده(۹۶)، از آنجا که مجوز انتشار تصاویر یا سایر مشخصات

مربوط به متهمین جرایم حدی از جمله زناى محصنه یا لواط ... را می‌دهد، شائبه مغایرت با موازین شرع و اصل ۴ قانون اساسی را دارد.

ج - بند(الف) ماده(۹۶) از حیث اشاره به «جرایم تعزیری درجه چهار و بالاتر»، با توجه به اینکه درجه‌بندی مزبور در لایحه مجازات اسلامی آمده، و آن لایحه هنوز به تصویب نرسیده است، واجد اشکال می‌باشد.

ماده(۹۷)

اطلاق عبارت «برخی از اقدامات احتیاطی» از این حیث که مشخص نیست شامل چه مواردی می‌شود، و آیا شامل بازداشت افراد تهدید کننده نیز می‌گردد؟ و نیز آیا می‌توان برخلاف رضایت افراد تهدیدشده، برای حمایت از آنها آزادیشان را محدود نمود واجد ابهام است؟

ماده(۹۸)

با توجه به اینکه بر اساس اصل ۱۵۶ قانون اساسی، کشف جرم و تعقیب آن از وظایف حصری قوه قضاییه است، لذا ارجاع امر تحقیق و کشف جرم از سوی بازپرس به ضابطان دادگستری، مغایر اصل مزبور می‌باشد.

ماده(۱۰۴)

ماده مزبور از حیث اشاره به «جرایم تعزیری درجه چهار، پنج، شش، هفت و هشت»، از این جهت که درجه‌بندی مزبور در لایحه مجازات اسلامی آمده و آن لایحه هنوز به تصویب نرسیده است، واجد اشکال است.

ماده (۱۰۷)

با توجه به اینکه در این ماده برای متهم امکان تأمین ضرر و زیان و طرح دریافت خسارت احتمالی پیش‌بینی نشده و در نتیجه نمی‌تواند از ایراد خسارت‌های احتمالی وارده از سوی شاکی جلوگیری کرده و تقاضای صدور قرار تأمین خواسته دهد، لذا مغایر بند ۱۴ اصل ۳ قانون اساسی می‌باشد که بیان می‌کند دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است، همه امکانات خود را برای تأمین حقوق همه جانبه افراد از زن و مرد و ایجاد امنیت قضایی عادلانه برای همه و تساوی عموم در برابر قانون به کار برد.

۲- لایحه امور گمرکی

الف - مقدمه توجیهی، ضرورت‌ها و اهداف

در طول سی سال اخیر حجم تجارت جهانی به شش برابر افزایش یافته است و وزن کالاهای مورد مبادله جهانی به هفت میلیارد تن و تعداد جهانگردان نیز بالغ بر دو میلیارد نفر بوده است. بدیهی است روش‌های سنتی کنترل، قادر به جوابگویی نبوده و در اغلب گمرکات دنیا از تجهیزات پیشرفته، شیوه‌های انتخاب خطر، بازرسی‌های اتفاقی، کنترل‌های اسنادی به جای معاینه‌های فیزیکی استفاده می‌شود که این موارد در قوانین جاری لحاظ نشده است. از اواسط دهه نود میلادی، تجارت الکترونیک و بدون کاغذ، مرسوم و رشد فزاینده‌ای یافته است. در حال حاضر در اغلب گمرکات پیشرفته، ارائه مانیفست، اظهار کالا، پرداخت وجوه گمرکی، تعیین موجودی، تبادل اطلاعات بین سازمان‌های همجوار و غیره به طرق پیام‌های الکترونیکی انجام می‌شود که مستلزم داشتن قوانین متناسب و دارای مجوز برای به‌کارگیری این شیوه از تجارت می‌باشد. بر

این اساس دولت لایحه امور گمرکی را ابتدا در سال ۱۳۸۳ و سپس در سال ۱۳۸۸ لایحه مذکور را به صورت خلاصه‌تر به مجلس ارائه کرد.

ب - قوانین و مقررات مرتبط

۱- قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۰-

۲- قانون آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱-

۳- قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا - مصوب ۱۳۷۳-

۴- قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۴-

۵- قانون مقررات صادرات و واردات - مصوب ۱۳۷۲-

۶- قانون مجازات مرتکبین قاچاق - مصوب ۱۳۱۲ با اصلاحات بعدی

۷- قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز - مصوب ۱۳۷۴

ج - اظهار نظر کارشناسی

ماده (۱)

با توجه به اینکه ظاهراً در انتشار مجموعه تعاریف و مفاهیم اصطلاحات گمرکی توسط شورای همکاری گمرکی، ترتیبات و تشریفات مندرج در اصل ۷۷ قانون اساسی رعایت نمی‌شود و در ماده (۱) بدان تصریح نشده است، لذا مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

بند (ص) ماده (۱)

۱- از نگارش این بند این گونه استفاده می‌شود که قلمرو جمهوری اسلامی ایران به دو قسمت قلمرو گمرکی و مناطق آزاد تقسیم می‌شود و قانون امور گمرکی فقط در

قلمرو گمرکی اجرا می‌شود. در حالی که طبق اصل ۹ قانون اساسی خدشه به تمامیت ارضی ولو در قوانین و مقررات ممنوع است. قلمرو اجرای قانون امور گمرکی شامل کل کشور می‌شود.

۲- در همین لایحه چندین وظیفه حاکمیتی به گمرک تفویض شده است و نمی‌توان اعمال این وظایف را به بخش خاصی از کشور محدود کرد

۳- از سوی دیگر این تعریف مستلزم دور است، زیرا معلوم نشده است که قلمرو گمرکی در عالم خارج کجاست؟ طبق این تعریف قلمرو گمرکی جایی است که قانون امور گمرکی در آن اجرا می‌شود. در حالی که محدوده اجرای قانون امور گمرکی معلوم نیست.

بنابراین بکار بردن واژه «قلمرو گمرکی» اجرای کل قانون را با ابهام مواجه می‌سازد. می‌بایست از واژه «کشور» استفاده شود و مواردی که به هر دلیلی از شمول قانون امور گمرکی مستثنی است، با تصریح دقیق ذکر شود. که آن هم در این قانون مصدق ندارد، زیرا مناطق آزاد و ویژه اقتصادی نیز در ماده (۱۵۸) در برخی نقاط تابع این قانون و در سایر موارد تابع قانون خاص خود هستند.

ماده (۲)

- تصویب تشکیلات گمرک و واحدهای اجرایی مندرج در ماده (۲) با توجه به صلاحیت‌های رییس‌جمهور در تصدی مسؤولیت امور اداری و استخدامی کشور مغایر اصل ۱۲۶ قانون اساسی است.

- با توجه به مسؤولیت رییس‌جمهور در تصدی امور اداری و ضرورت اشراف رییس‌جمهور بر مسائل و موضوعات مذکور، دادن صلاحیت به گمرک در خصوص تعیین

سطوح واحدهای اجرایی مورد نیاز بدون رعایت ضوابط و تقسیمات کشوری و ماده (۳۰) قانون مدیریت خدمات کشوری مغایر اصل (۱۲۶) قانون اساسی است.

ماده (۴)

۱- اطلاق عبارت «ارجاع به داوری» مندرج در بند(الف) ماده(۴) بدون رعایت ترتیبات موضوع اصل ۱۳۹ قانون اساسی مغایر اصل مذکور است.

۲- بند «پ» ماده (۴) به دلیل ایجاد امتیاز برای کارکنان گمرک بدون دلیل موجه و اینکه دلیل مذکور در مورد سایر کارکنان دولت از قبیل کارمندان وزارت نفت، سازمان امور مالیاتی و کارمندان بانکها نیز مصداق و عینیت دارد، لذا این بند تبعیض ناروا بوده و از این حیث مغایر بند (۹) اصل ۳ قانون اساسی است.

تبصره (۳) ماده(۵)

عدم تعیین ضابطه جهت اخذ هزینه خدمات و تعیین آن به طور علی‌الطلاق به دولت مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

ماده (۷)

با توجه به اینکه ماده مذکور به گمرک اجازه می‌دهد که کالای موجود در گمرک را بابت وصول وجوه متعلقه و سایر بدهی‌های قطعی صاحب کالا به عنوان وثیقه نگه دارد، در صورتی که ارزش کالای مورد وثیقه شده بیش از میزان وجوه متعلقه و بدهی باشد، خلاف موازین شرع و اصول ۴۰، ۴۶ و ۴۷ قانون اساسی است.

ماده (۱۷)

- با توجه به اینکه ضوابط حاکم بر سازمان تجارت جهانی بر اساس اصل (۷۷) قانون اساسی تاکنون به تأیید و تصویب شورای نگهبان نرسیده است، لذا درج عبارت «بر

اساس ضوابط سازمان تجارت جهانی» که متضمن تأیید این ضوابط است، بدون طی تشریفات قانونی مغایر اصل (۷۷) قانون اساسی است. همچنین، چون ضوابط مذکور ممکن است متضمن مفاهیم و مفادی باشد که ممکن است شبهه مغایرت با موازین شرعی داشته باشد، لذا تأیید این ضوابط بدون طی مراحل قانونی مندرج در اصول ۷۲، ۹۴ و ۹۶ قانون اساسی، مغایر اصول مذکور است.

- تعیین قواعد مبداء توسط آیین‌نامه در صورتی که متضمن امور تقنینی باشد، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

ماده (۱۸)

تبصره (۱) ماده که مسئولیت را محدود به مندرجات بارنامه‌های مربوطه کرده است، به نظر واجد اشکال می‌باشد و شرط رفع مسئولیت از این شرکتها بر خلاف بند ۱۴ اصل ۳ قانون اساسی است.

در ضمن تبصره ۲ بنا به ایراد بند (ص) ماده ۱ (قلمرو گمرکی) واجد اشکال است.

تبصره (۱) ماده (۲۵)

واژه «سیف» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی است.

ماده (۲۹)

- صدر ماده که اعلام کرده، مدت مجاز توقف کالا از طرف گمرک ایران تعیین می‌شود، در صورتی که گمرک بالاتر از سقف مقرر در ماده (۲۴) تعیین نماید، اطلاقش مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

تبصره (۱) ماده (۳۰)

حکم به مسئولیت پرداخت حقوق ورودی بر ذمه صاحب کالا، با عنایت به عدم

تکمیل تشریفات گمرکی، عدم ورود قطعی و نهایی کالا و عدم سود و حتی ضرر صاحب کالا بابت از بین رفتن مال وارداتی، مغایر اصول قانون اساسی از جمله اصل (۴۰) و بند (۵) اصل (۴۳) است.

ماده (۳۲)

با توجه به اینکه مقررات گمرکی متضمن قواعد آمره و موجد حق و تکلیف برای عموم مردم است و این امر ماهیت تقنینی دارد، لذا احاله تعیین مقررات مربوط به چگونگی انجام تشریفات گمرکی و نظارت‌های مربوط به آیین نامه اجرایی مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است. این آیین نامه می‌بایست چگونگی اخذ تأمین و استقرار مأموران را تعیین کند، نه انجام تشریفات را.

تبصره ۳ ماده (۳۳)

از آنجا که این ماده علی‌الاطلاق در خصوص اموال در اختیار ولی فقیه صحبت می‌کند، می‌بایست تصریح شود به اموال متروکه‌ای که مطابق تعاریف مربوطه در اختیار ولی فقیه قرار می‌گیرد.

ماده (۳۵)

با توجه به اینکه عبارت «مرجع قضایی محل» انصراف به دادگاه عمومی دارد و از سوی دیگر بر اساس اصل (۱۷۳) قانون اساسی رسیدگی به شکایات و اعتراض‌های مردم نسبت به واحدهای دولتی در صلاحیت دیوان عدالت اداری است، لذا حکم ماده مذکور که صلاحیت رسیدگی به اعتراض را به دادگاه عمومی محل داده است، مغایر اصل (۱۷۳) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۳۸)

با توجه به تقنینی بودن تشریفات گمرکی و لزوم تعیین آن توسط مقنن به دلیل داشتن قواعد آمره موجد حق و تکلیف برای اشخاص، واگذاری تعیین تشریفات گمرکی کشتی، هواپیما و ناوگان ریلی به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره (۱) ماده (۳۹)

به موجب قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۰ - انجام تشریفات گمرکی اعم از قطعی و غیر قطعی جز در مواردی که در آیین نامه گمرکی تعیین می شود منوط به تسلیم اظهار نامه به گمرک می باشد. طرز تنظیم و تسلیم اظهارنامه و پیوست های آن و ترتیب ممیزی و بازبینی کالا در آیین نامه گمرکی تعیین می شود. بر اساس ماده (۱۳۲) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱ - چگونگی تنظیم اظهارنامه و اسنادی که باید ضمیمه آن باشد و جریان اظهارنامه و طرز معاینه و ارزیابی همان است که در فصول یک و دو (مواد ۹۳ تا ۱۲۱) این قسمت مقرر است. لذا با عنایت به سابقه تقنینی موضوع مذکور و لزوم تعیین احکام مربوط توسط مقنن به دلیل قواعد آمره آن، واگذاری تعیین آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

ماده (۴۲)

ایجاد استثناء جهت ترخیص کالا از گمرک بدون انجام تشریفات قانونی و پرداخت حقوق دولتی قبل از ترخیص بدون ارائه هرگونه ضابطه مشخص و تفویض اختیار مطلق به گمرک بدون ضابطه از حیث عدم تعیین مصادیق و یا شرایط اجرای آن مغایر اصل

(۸۵) قانون اساسی و از جهت مفسد محتمل و آثار سوء احتمالی مغایر بند (۱۰) اصل (۳) قانون اساسی است. همچنین در خصوص مرجع تعهد در مورد کالای غیر دولتی با ابهام مواجه است.

ماده (۴۵)

- قسمت اخیر تبصره (۱) ماده که به گمرک اختیار تشخیص ناحق بودن مقررات یا دستورهای دولتی در جلوگیری از ترخیص کالا را داده است، از این لحاظ که تشخیص حق و ناحق بودن از امور قضایی است نه اجرایی و مقام اداری نمی‌تواند به جای مقام قضایی بنشیند، واجد ابهام و اشکال و مغایر با اصل ۱۷۳ قانون اساسی است.

- همچنین خود عبارت «ناحق» دارای ابهام مفهومی و مصداقی است و منظور از آن مشخص نیست.

تبصره ماده (۵۰)

- شرایط مربوط به ورود موقت در مواد (۱۳۳) تا (۱۵۰) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱ - توسط مقنن تبیین و تعیین شده است، لذا به دلیل ماهیت تقنینی آن و واگذاری آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

- عبارت «سایر شرایط» دارای ابهام است و مشخص نیست که منظور کدام شرایط است.

تبصره (۲) ماده (۵۱)

ورود موقت برای پردازش اگرچه یک رویه جدید گمرکی محسوب می‌شود ولی شرایط مربوط به اجرای آن به دلیل ماهیت تقنینی و آمره بودن قواعد آن باید توسط مقنن مورد حکم قرار گیرد، لذا واگذاری آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر

اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۵۲)

شرایط مربوط به مرجوعی در مواد (۱۵۲) تا (۱۷۱) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱- توسط مقنن ذکر شده است، لذا واگذاری آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۵۳)

موضوع عبور خارجی کالا و شرایط و تشریفات آن در مواد (۱۷۹) تا (۱۹۸) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱- توسط مقنن تبیین و تعیین شده است، لذا به دلیل ماهیت تقنینی آن واگذاری تعیین آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۵۶)

تبصره ماده که احراز عدم سوء نیت را به گمرک داده است، با توجه به اینکه این تشخیص مستلزم رسیدگی قضایی است، واجد اشکال و ابهام است و نیز از آنجا که چنین واگذاری باعث سوء استفاده مقامات گمرکی می‌شود، با بند (۱۰) اصل ۳ قانون اساسی مغایر است.

تبصره (۱) ماده (۵۷)

عدم تعیین مصادیق عذر موجه و معلوم نکردن ضوابط آن و واگذاری تعیین آن به مرجعی غیر از قوه مقننه (گمرک) مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۵۹)

موضوع عبور داخلی در مواد (۱۲۲) تا (۱۳۰) قانون آیین نامه اجرایی قانون

امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱- توسط مقنن تبیین و تعیین شده است، لذا به دلیل ماهیت تقنینی آن واگذاری آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره (۱) ماده (۶۰)

عبور داخلی اداری اعمال حق و اختیار گمرک می باشد که موجب ایجاد هزینه‌هایی می شود که صدر تبصره بر عهده گمرک قرار داده است اما انتهای تبصره بیمه حمل و نقل را الزام کرده و هزینه آن را به عهده صاحب کالا نهاده است که تحمیل هزینه اضافی به صاحب کالا می باشد و مصداق اضرار به غیر و در نتیجه مغایر اصل ۴۰ قانون اساسی می باشد.

تبصره ماده (۶۲)

- تفویض تعیین موارد خاص به هیأت وزیران به دلیل ماهیت تقنینی آن مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

- واگذاری تعیین موارد خاص در آیین نامه مصوب هیأت وزیران به دلیل ماهیت تقنینی آن و عدم تعیین ضابطه برای آن مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۶۴) و تبصره ماده (۷۱)

با توجه به اینکه صدور قطعی و موقت رویه گمرکی است که متضمن قواعد آمره موجد حق و تکلیف برای عموم مردم است، لذا ماهیت تقنینی دارد و واگذاری تعیین شرایط، تشریفات اظهار و ارزیابی، اسناد لازم و تضمین به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره (۲) ماده (۷۶)

- عدم تعیین ضابطه برای میزان معافیت کالای شخصی همراه مسافر مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است زیرا که موارد معافیت از مالیات باید بر اساس اصل ۵۱ قانون اساسی به موجب قانون تعیین شود.

- با توجه به ماهیت تقنینی موضوع و لزوم تعیین تکلیف توسط خود مقنن، لذا واگذاری تعیین شرایط، تشریفات اظهار و ارزیابی به آیین نامه اجرایی مصوب هیأت وزیران، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

ماده (۷۷)

با توجه به اینکه مصادیق اشیای قابل ورود به قلمرو گمرکی به تفصیل و منجزاً توسط مقنن تعیین شده است، لذا واگذاری تعیین سایر موارد به آیین نامه اجرایی مصوب هیأت وزیران، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره (۲) ماده (۷۹)

مقررات مربوط به شرایط پیک سیاسی و بسته‌های پست سیاسی به تفصیل در مواد (۳۲۹) تا (۳۴۲) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱- مورد حکم مقنن قرار گرفته است، لذا تعیین آن توسط آیین نامه مصوب هیأت وزیران، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

بند (الف) ماده (۸۱)

واژه «کارت پستال» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ماده (۸۳)

استفاده از حروف انگلیسی بدون ذکر معادل فارسی آن مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است و واژه «فرم» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن (برگه) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ماده (۸۴)

۱- واگذاری وظایف گمرک به درخواست شرکت پست، به شرکت مذکور، با توجه به اینکه این وظایف توسط مقنن تعیین و احصاء شده است، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

۲- با توجه به اینکه شرکت پست جمهوری اسلامی ایران رویه خصوصی سازی را طی می‌کند و بر اساس قانون تشکیل سازمان پست جمهوری اسلامی - مصوب ۱۳۹۰- سازمان پست جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده است، عبارت « پست جمهوری اسلامی ایران» واجد ابهام است و معلوم نیست که کدام یک از این دو شخص حقوقی مدنظر قانونگذار است. اگر منظور، شخص حقوقی دولتی باشد، واگذاری وظایف یک نهاد دولتی که توسط مقنن معین شده است به دستگاه دولتی دیگر مغایر اصل (۱۳۳) قانون اساسی (تعداد وزیران و حدود اختیارات هر یک از آنان را قانون تعیین می‌کند) است.

۳- تبصره (۲) ماده با توجه به اینکه شرکت پست در مسیر خصوصی سازی قرار گرفته است، لذا الزام آن به تأمین تمامی امکانات اداری برای استقرار گمرک واجد اشکال است و دارای تالی فاسد نیز می‌باشد.

ماده (۸۷) و ماده (۸۶) و تبصره آن

واژه «فرم» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن (برگه) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ماده (۸۹)

با توجه به اینکه شرکت پست در سیر مراحل خصوصی سازی قرار گرفته است، لذا الزام مقنن به یک شرکت غیر دولتی در خصوص قرار دادن فضای مناسب به گمرک جهت نگهداری کالای متروکه مغایر اصل (۴۶) قانون اساسی (هرکس مالک حاصل کسب و کار مشروع خویش است و هیچ کس نمی‌تواند به عنوان مالکیت نسبت به کسب و کار خود امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند) است.

ماده (۹۱)

واریز وجوه دریافتی به حساب گمرک و عدم تصریح به خزانه مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی است.

تبصره ماده (۹۲)

موضوع فروشگاه‌های آزاد در مواد (۳۶۵) تا (۳۷۵) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱ - توسط مقنن تبیین شده است، لذا واگذاری تعیین آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

فروشگاه‌های آزاد کالا را برای مسافران خروجی از کشور عرضه می‌کند، بنابراین کالای معاف از پرداخت حقوق ورودی، داخل کشور توزیع نمی‌شود. ولی عرضه آن به مسافران ورودی اعطای معافیت از حقوق و عوارض دولت بدون توجیه خواهد بود (ترجیح بلا مرجح). این قبیل کالاها مشمول کالای همراه مسافر نیز نخواهد بود بنابراین با بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی در تعارض است.

مضافاً اینکه شرایط اعطا از معافیت می‌بایست توسط قانون تعیین شود و گر نه آیین‌نامه می‌تواند بدون هیچ محدودیتی کالاهای ورودی به کشور را معاف از حقوق

ورودی اعلام کند.

تبصره ماده (۹۸)

موضوع رویه انتقالی در مواد (۱۹۹) تا (۲۰۵) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱ - مورد حکم قانونگذار قرار گرفته است، لذا به دلیل ماهیت تقنینی آن و اینکه در تبصره مذکور، این موضوع به آیین نامه مصوب هیأت وزیران واگذار شده است، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۹۹)

موضوع رویه کران بری (کابوتاژ) در مواد (۲۳۴) تا (۲۶۱) قانون آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱ - ذکر شده است، لذا به دلیل ماهیت تقنینی آن و واگذاری تعیین آن به آیین نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره (۲) ماده (۱۰۳)، ماده (۱۰۷)، تبصره ماده (۱۰۷)، ماده (۱۰۸)، ماده (۱۰۹)،

ماده (۱۱۰) و ماده (۱۴۳)

تعیین مجازات جریمه نقدی توسط یک مقام قوه مجریه، مغایر اصل ۳۶ قانون اساسی است.

تبصره ۱ ماده (۱۰۴)

احراز سوء نیت با گمرک نیست.

ماده (۱۰۵)

با توجه به اینکه عبارت «دادگاه صالحه» انصراف به دادگاه دادگستری دارد و با عنایت به صلاحیت دیوان عدالت اداری مندرج در اصل (۱۷۳) قانون اساسی مبنی بر

رسیدگی به تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی، لذا تعیین دادگاه دادگستری برای رسیدگی به اعتراضات صاحب کالا مغایر اصل یاد شده می‌باشد.

ماده (۱۱۳)

در بندهای (الف)، (ب)، تبصره بند (ب) و (چ) به قلمرو گمرکی اشاره شده است که بدلیل ایراد وارد بر بند (ص) ماده (۱) واجد ایراد اصل ۹ قانون اساسی است. علاوه بر آن قاچاق واجد عنوان جزایی است و مشمول اصل سرزمینی بودن قوانین کیفری است که شامل تمام خاک سرزمین می‌شود نه جزئی از آن؛

(قانون مجازات اسلامی ماده ۳ - قوانین جزایی درباره کلیه کسانی که در قلمرو حاکمیت زمینی، دریایی و هوایی جمهوری اسلامی ایران مرتکب جرم شوند اعمال می‌گردد مگر آن که به موجب قانون ترتیب دیگری مقرر شده باشد.)

ماده ۱۱۴

ضابطه‌ای برای ابطال موقت و ابطال دائم معین نشده است، لذا محل ابهام است و معلوم نیست در چه مواردی باید کارت بازرگانی به‌طور موقت ابطال شود و در چه مواردی به صورت دائم؟ لذا به دلیل عدم تعیین ضابطه و واگذاری آن به یک مرجع اداری مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

جزء (۳) بند (ب) ماده (۱۱۹)

از این جهت که قوانین مزبور در این جزء به چه نحو اعمال می‌شود و در صورت اختلاف بین وزارت امور خارجه و گمرک ایران تکلیف چیست و چگونه عمل می‌شود؛ لذا این جزء ابهام دارد.

بند (ض) ماده (۱۱۹)

حکم مذکور در این بند از آن جهت که «کنوانسیون مربوطه» در این بند معین نشده است و از این جهت که مشخص نیست که کنوانسیون مذکور، کدام کنوانسیون است و آیا دولت ایران به آن پیوسته است یا خیر ابهام دارد و در صورتی که دولت ایران به آن پیوسته باشد مغایر اصل (۷۷) قانون اساسی است.

بند (پ) ماده (۱۱۹)

واژه «رادار» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن «ردیاب» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ماده (۱۲۱)

واژه «مونتاز» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

تبصره (۱) بند (چ) ماده (۱۲۲)

واژه «بیوتروریزم» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن «دهشت افکنی زیستی» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

بند (الف) ماده (۱۲۲)

قید «و به موجب» که پس از عبارت «شرع مقدس اسلام» و قبل از واژه «قانون» آمده است، از آن جهت که ممکن است ماهیت تعریفی و توصیفی داشته باشد و مفهوم عبارت را چنین افاده کند که موارد مغایر موازین شرع به موجب قانون تعیین می‌گردد خلاف اصل (۴) قانون اساسی می‌باشد، چرا که محتمل است در موارد متعددی کالاهای خلاف موازین شرع در قانون شناسایی نشده باشد.

ماده (۱۲۶)

۱- اطلاق بند (ب) مذکور شامل نفایس منحصر به فرد می‌گردد، لذا با اصل (۸۳)

قانون اساسی مغایرت دارد.

- ۲- همچنین عبارت «به تشخیص سازمان میراث فرهنگی» در بند مزبور واجد ابهام است که آیا ممنوعیت به تشخیص سازمان مذکور است یا تعیین شی عتیقه؟
- ۳- بند (ت) ماده از آنجا که در بند (الف) مورد اشاره قرار گرفته است، زائد است.
- ۴- واژه «ژنتیک» در بند (پ) به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن «وراثتی» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ماده (۱۲۸)

واژه «فرم» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن «برگه» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۱۲۸)

شرایط و ضوابط انتخاب و نحوه فعالیت و سایر امور مرتبط با کارگزاران گمرکی قبلاً در فصل چهارم قانون آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۵۱- (مواد ۳۷۶ تا ۳۸۷) توسط مقنن به دلیل ماهیت تقنینی آن به تفصیل معین شده بود، در حالی که در مصوبه مجلس شرایط و ضوابط انتخاب و نحوه فعالیت و سایر امور مرتبط به آیین‌نامه اجرایی مصوب هیأت وزیران احاله شده است که مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.

ماده (۱۲۹)

- ۱- عدم تعیین ضابطه برای تعلیق یا ابطال دایم و احاله آن به کمیسیون مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی است.
- ۲- کمیسیون موضوع این ماده وظیفه رسیدگی به تخلفات را دارد که این امر دارای

شأن حاکمیتی است؛ درحالیکه نیمی از اعضای آن از بخش خصوصی می‌باشند. اولاً امکان رأی‌گیری به دلیل زوج بودن تعداد اعضا ممکن نیست و ثانیاً تعداد اعضای غیردولتی برابر با تعداد اعضای دولتی است که این امر امکان تصمیم‌گیری از سوی اعضای دولتی را سلب می‌نماید که دخالت در امر اجرا تلقی شده فلذا مغایر با اصل ۶۰ قانون اساسی می‌باشد.

ماده (۱۳۱)

واژه «فاکتور» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن «برگ خرید، صورت‌حساب» مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۱۳۱)

با عنایت به اینکه تعیین نحوه و ضوابط فعالیت و مسئولیت‌های شرکت‌های حمل سریع ماهیت تقنینی دارد، لذا تعیین آن توسط هیأت وزیران مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

مواد (۱۴۰) و (۱۴۲)

با عنایت به اینکه پرداخت جریمه دیرکرد مبنای شرعی ندارد، لذا تأدیه آن مغایر اصل (۴) قانون اساسی می‌باشد.

تبصره (۵) ماده (۱۴۴) و تبصره (۲) ماده (۱۴۶)

پرداخت معادل نیم‌درصد یا یک‌درصد مبلغ مورد اختلاف جهت طرح اختلاف در کمیسیون به عنوان حق رسیدگی و منظور شدن این مبلغ به عنوان درآمد قطعی دولت در صورت تأیید نظر گمرک، موجب تضییق و محدودیت در دادخواهی و مانعی برای تظلم‌خواهی و احقاق حق محسوب می‌شود، لذا مغایر اصل ۳۴ و بند (۱۴) اصل ۳ قانون

اساسی است.

تبصره (۴) ماده (۱۴۶)

در این تبصره تصریح بر رسیدگی صرفاً شکلی دیوان عدالت اداری نسبت به آراء قطعی صادره از سوی کمیسیون تجدیدنظر شده است، حال آنکه طبق اصل ۱۷۳ قانون اساسی دیوان عدالت اداری جهت «رسیدگی به اعتراضات مردم نسبت به واحدهای دولتی» تأسیس شده است و لذا رسیدگی مذکور در این اصل مطلق بوده و شامل رسیدگی ماهوی نیز می‌گردد.

ماده (۱۵۲)

استعمال واژه «آدرس» به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن که «نشانه» است، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی می‌باشد.

ماده (۱۶۰)

از آنجا که صدر ماده ۲٪ از میزان حقوق ورودی را به عنوان درآمد اختصاصی در اختیار گمرک قرار داده است، مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی می‌باشد. بودجه‌نویسی ابزاری است در دست دولت جهت برنامه‌ریزی، هر چند طبق اصل ۵۲ قانون اساسی مجلس می‌تواند برای بودجه‌نویسی ضابطه‌گذاری کند و در نهایت نیز تصویب بودجه در صلاحیت مجلس است؛ لیکن به هر حال باید دولت ابتکار عمل و قدرت برنامه‌ریزی در بودجه‌نویسی را داشته باشد. بر این اساس تعیین درآمدهای اختصاصی و تعیین مبلغ معین از بودجه به یک سازمان و ارگان در قانونی غیر از قانون بودجه سالانه کل کشور از آن جهت که هر یک از این احکام به نحو جزئی و در صورت تعدد تعیین این احکام نیز به نحو کلی نافی صلاحیت برنامه‌ریزی و ابتکار عمل دولت در بودجه‌نویسی است لذا

مغایر صلاحیت دولت مندرج در اصل ۵۲ قانون اساسی است .

مواد (۱۶۱) و (۱۶۲)

مواد فوق که اختیار استفاده ۳۰٪ منابع موضوع ماده ۱۶۰ را بدون ضابطه مشخص، به گمرک داده است، مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی و تبعیض ناروا است. همچنین عبارت «سایر اموری که موجب ...» واجد ابهام موضوعی و مصداقی می‌باشد.

ماده (۱۶۳)

این ماده نیز مبنیاً بر ایراد مطرح در ماده (۱۶۰) مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی می‌باشد.

۳- طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی - مصوب ۱۳۶۳

ایراد بند (۱)

باتوجه به اینکه در مصوبه مجلس به ایراد شورای نگهبان مبنی بر لزوم تأیید مقام معظم رهبری اشاره نشده است، لذا ایراد همچنان باقی است.

ایراد بند (۲)

به موجب بند (۸۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور، دولت موظف است بابت اجرای طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی از محل واگذاری سهام شرکتهای دولتی یا واگذاری آن یا اموال یا از محل وجوه حاصل از فروش آنها و یا از محل صرفه‌جویی حین اجرای بودجه، اقدام نماید. با توجه به پیش‌بینی بار مالی ناشی از

اجرای طرح مذکور در سال ۱۳۹۰ و پیش‌بینی آن در بودجه سنواتی ایراد اصل ۷۵ قانون اساسی برطرف شده است.

۴- طرح استفساریه جزء ابند ب تبصره ۲ ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی

۱- مقدمه توجیهی، ضرورتها و اهداف

قانونگذار جهت حمایت از افرادی که در مشاغل سخت و زیان آور مشغول انجام وظیفه می‌باشند جزء (۱) بند «ب» ماده واحده قانون اصلاح تبصره (۲) الحاقی ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی ... را تصویب نموده و مقرر داشته هر سال سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان آور، یک سال و نیم محاسبه خواهد شد. اما سازمان تأمین اجتماعی در اجرای قانون مذکور دچار ابهام و تشکیک شده و با تفسیر مضیق، در مورد افرادی که قبل از تکمیل بیست سال یا بیست و پنج سال اشتغال متوالی یا متناوب در کارهای سخت و زیان آور، به هر دلیلی در کارهای عادی مشغول به کار شوند، به عدم احتساب و عدم برقراری و محاسبه سابقه پرداخت حق بیمه با ضریب یک ونیم سال اصرار ورزیده که این امر علاوه بر تضييع حقوق مشمولین این قانون موجب دوگانگی در اجرای قانون می‌شود. علی‌ای حال با توجه به مرقومات فوق ضرورت تفسیر و رفع ابهام مورد نظر ضروری به نظر می‌رسد.

در واقع هدف از استفساریه مذکور آن است که اگر شخص در مشاغل سخت و زیان آور اشتغال داشته باشد، در صورتی که واجد بیست سال اشتغال متوالی یا بیست و پنج سال اشتغال متناوب در مشاغل سخت و زیان آور نباشد، مشمول امتیاز مقرر در جزء (۱) بند (ب) تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی گردد و سابقه اشتغال وی در

مشاغل مذکور به میزان یک و نیم برابر محاسبه شود.

۲- قوانین و مقررات مرتبط

الف - قانون اصلاح تبصره (۲) الحاقی ماده (۷۶) قانون اصلاح مواد (۷۲) و (۷۷) و تبصره ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده (۷۶) مصوب ۱۳۷۱ - مصوب ۱۳۷۹^۱

۱. ماده واحده - تبصره (۲) الحاقی ماده (۷۶) قانون اصلاح مواد (۷۲) و (۷۷) و تبصره ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده (۷۶) مصوب ۱۳۷۱، ۱۲، ۱۶ به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره ۲ -

الف - کارهای سخت و زیان‌آور کارهایی است که در آنها عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی و بیولوژیکی محیط کار، غیر استاندارد بوده و در اثر اشتغال کارگر تشیی به مراتب بالاتر از ظرفیتهای طبیعی (جسمی و روانی) در وی ایجاد گردد که نتیجه آن بیماری شغلی و عوارض ناشی از آن بوده و بتوان با بکارگیری تمهیدات فنی، مهندسی، بهداشتی و ایمنی و غیره صفت سخت و زیان‌آور بودن را از آن مشاغل کاهش یا حذف نمود.

۱- کارفرمایان کلیه کارگاههای مشمول قانون تأمین اجتماعی که تمام یا برخی از مشاغل آنها حسب تشخیص مراجع ذی‌ربط سخت و زیان‌آور اعلام گردیده یا خواهند گردید، مکلفند ظرف دو سال از تاریخ تصویب این قانون نسبت به ایمن‌سازی عوامل شرایط محیط کار مطابق حد مجاز و استانداردهای مشخص شده در قانون کار و آیین‌نامه‌های مربوطه و سایر قوانین موضوعه در این زمینه اقدام نمایند.

۲- کارفرمایان کارگاههای مشمول قانون تأمین اجتماعی مکلفند قبل از ارجاع کارهای سخت و زیان‌آور به بیمه شدگان، ضمن انجام معاینات پزشکی آنان از لحاظ قابلیت و استعداد جسمانی متناسب با نوع کارهای رجوع داده شده (موضوع ماده ۹۰ قانون تأمین اجتماعی)، نسبت به انجام معاینات دوره‌ای آنان که حداقل در هر سال نباید کمتر از یکبار باشد، نیز به منظور آگاهی از روند سلامتی و تشخیص بهنگام بیماری و پیشگیری از فرسایش جسمی و روحی اقدام نمایند، وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی مکلفند تمهیدات لازم را در انجام این بند توسط کارفرمایان اعمال نمایند.

ب - حمایتها

۱ - افرادی که حداقل بیست سال متوالی و بیست و پنج سال متناوب در کارهای سخت و زیان‌آور (مخل سلامت) اشتغال داشته باشند و در هر مورد حق بیمه مدت مزبور را به سازمان پرداخته باشند می‌توانند تقاضای مستمری بازنشستگی نمایند. هر سال سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان‌آور یک و نیم سال محاسبه خواهد شد.

۲ - در صورتی که بیمه شدگان موضوع این تبصره قبل از رسیدن به سابقه مقرر در این قانون دچار فرسایش جسمی و

ب - قانون استفساریه اصلاحیه تبصره (۲) الحاقی به ماده (۷۶) قانون تأمین

اجتماعی مصوب ۱۳۸۰ - مصوب ۱۳۸۵ - ۱

۳- اظهار نظر کارشناسی

روحي ناشی از اشتغال در کارهای سخت و زیان آور گردند با تأیید کمیسیونهای پزشکی (موضوع ماده ۹۱ قانون تأمین اجتماعی) با هر میزان سابقه خدمت از مزایای مندرج در این تبصره برخوردار خواهند شد.

۳- در مورد سایر بیمه شدگان حداقل سابقه پرداخت حق بیمه برای استفاده از مستمری بازنشستگی از تاریخ تصویب این قانون هر سال یک سال افزایش خواهد یافت تا آنکه این حداقل به بیست سال تمام برسد.

۴- از تاریخ تصویب این قانون جهت مشمولان این تبصره، چهار درصد (۴٪) به نرخ حق بیمه مقرر در قانون تأمین اجتماعی افزوده خواهد شد که آنهم در صورت تقاضای مشمولان قانون، بطور یکجا یا به طور اقساطی توسط کارفرمایان پرداخت خواهد شد.

۵- تشخیص مشاغل سخت و زیان آور و نحوه احراز توالی و تناوب اشتغال، نحوه تشخیص فرسایش جسمی و روحی و سایر موارد مطروحه در این تبصره به موجب آیین نامه‌ای خواهد بود که حداکثر ظرف چهار ماه توسط سازمان تأمین اجتماعی و وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۶- بیمه شدگانی که دارای سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان آور به تاریخ قبل از تاریخ تصویب این قانون باشند می‌توانند با استفاده از مزایای این قانون درخواست بازنشستگی نمایند در این صورت با احراز شرایط توسط بیمه شده، کارفرمایان مربوطه مکلفند حق بیمه مربوطه و میزان مستمری برقراری را تا احراز شرایط مندرج در تبصره (۲) همچنین چهار درصد (۴٪) میزان مستمری برقراری نسبت به سنوات قبل از تصویب این قانون را یکجا به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نمایند.

۱. موضوع استفساریه:

ماده واحده: آیا کارگران شاغل در مشاغل سخت و زیان آور - محل سلامت «مناطق بد آب و هوا» که به طور فصلی در این قبیل مشاغل کار می‌کنند نظیر کارگران نی‌بر - کوره پزخانه‌ها، کارگران فصلی کارخانجات قند یا سایر مواد غذایی و آن دسته از کارگرانی که بدون میل و اراده موقتاً کار خود را از دست می‌دهند و لیکن در ادامه کار، در همان کارگاه یا کارگاه‌های مشابه شاغل در مشاغل سخت و زیان آور می‌شوند با وجود اقطاع فصلی یا موقت مشمول مزایای تبصره (۲) الحاقی به ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی می‌گردند یا خیر؟

نظر مجلس:

بلی مشمول مزایای تبصره (۲) الحاقی به ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی می‌شوند.

حکم مقرر در قسمت اخیر جزء (۱) بند (ب) تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی (هر سال سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان آور یک و نیم سال محاسبه خواهد شد) را باید با حکم صدر جزء مذکور (افرادى که حداقل بیست سال متوالی و بیست و پنج سال متناوب در کارهای سخت و زیان آور اشتغال داشته باشند و در هر مورد حق بیمه مدت مزبور را به سازمان پرداخته باشند می‌توانند تقاضای مستمری بازنشستگی نمایند) در یک بسته مرتبط و یکپارچه مورد ارزیابی قرار داد و نمی‌توان آنها را از یکدیگر جدا و مستقل در نظر گرفت. بر این اساس هر سال سابقه پرداخت بیمه اشخاصی که بیست سال متوالی و بیست و پنج سال متناوب در مشاغل سخت و زیان آور اشتغال داشته باشند، به میزان یک و نیم برابر محاسبه می‌شود، بنابراین شرط برخورداری از مزایای قانون مذکور (احتساب یک و نیم برابر سابقه اشتغال) منوط به داشتن حداقل سابقه اشتغال بیست سال متوالی و بیست و پنج سال متناوب در مشاغل سخت و زیان آور است.

با توجه به مراتب مذکور، مصوبه مذکور علاوه بر این که موجب بار مالی برای سازمان تأمین اجتماعی می‌شود و از این جهت مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی است، به دلیل آنکه باعث توسعه و گسترش شمول قانون می‌شود مغایر اصل (۷۳) قانون اساسی و نظر تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰ شورای نگهبان (مقصود از تفسیر بیان مراد مقنن است بنابراین تضييق و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست، تفسیر تلقی نمی‌شود) است. لازم به ذکر است بر اساس بند (۳) ماده (۲۶) قانون برنامه پنجم توسعه - مصوب ۱۳۸۹ - ایجاد هر گونه تعهد بیمه‌ای و بار مالی خارج از ارقام

مقرر در جداول قوانین بودجه سنواتی برای صندوق‌ها ممنوع است.^۱

هـ- لایحه اصلاح قانون معادن

۱- ایراد بند اول شورای نگهبان ناظر بر ماده (۱۱) لایحه

مصوبه مجلس شورای اسلامی در این مرحله بازگشت به همان مصوبه اول است و ایراد همچنان باقی است. مضاف بر اینکه ایراد شورای نگهبان مبتنی بر اصل (۶۰) قانون اساسی است. بر اساس اصل شصتم قانون اساسی اعمال قوه مجریه جز در اموری که در این قانون مستقیماً بر عهده رهبری گذارده شده، از طریق رئیس جمهور و وزراء است. لذا حضور یک نفر از قضات عالی‌رتبه به انتخاب رئیس قوه قضائیه و یک نفر حقوقدان آشنا به قوانین حوزه صنعت و معدن با معرفی وزیر صنعت، معدن و تجارت در شورای عالی معادن به دلیل اینکه مشمول مصادیق حکم اصل (۶۰) قانون اساسی نیستند، محل ایراد است.

۲- ایراد بند دوم شورای نگهبان ناظر بر ماده (۱۴) لایحه

به موجب ماده (۱۹) قانون معادن - مصوب ۱۳۷۷ - هرکس بدون اخذ پروانه اکتشاف یا بهره برداری و یا اجازه برداشت، اقدام به حفاری‌های اکتشافی، استخراج،

---

۱. البته لازم به ذکر است که یک دیدگاه بنا به دلایل زیر قائل به عدم مغایرت استفساریه مزبور با قانون اساسی می‌باشند:

در قسمت انتهایی جزء (۱) بند (ب) در یک جمله مستقل و کامل آمده است «هر سال سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان‌آور یک و نیم سال محاسبه خواهد شد.» لذا از این عبارت قابل استنباط است که مراد قانونگذار از این قسمت لحاظ ضریب (۱/۵) برای هر سال اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور بوده است.

در جزء (۲) بند (ب)، امکان برخورداری از مزایای مندرج در این تبصره را برای شاغلان مشاغل سخت و زیان‌آور قبل از رسیدن به شرایط سنوات اشتغال متوالی و متناوب و با استفاده از آرای کمیسیون‌های پزشکی (موضوع ماده ۹۱ قانون تأمین اجتماعی) و با هر میزان سابقه خدمت مورد توجه قرار داده است. از این موضوع نیز می‌توان چنین استنباط کرد که حکم جزء (۱) بند (ب)، حکم عام بوده و قانونگذار موارد خاص را در جزء (۲) بند (ب) مورد توجه قرار داده است.

برداشت و بهره برداری مواد معدنی نماید، متصرف در اموال عمومی و دولتی محسوب می‌شود و با او برابر قوانین و مقررات مربوط رفتار خواهد شد. در این موارد مأموران انتظامی موظفند حسب درخواست وزارت معادن و فلزات از این گونه عملیات جلوگیری و متهم یا متهمان را برای صدور حکم به مراجع قضائی معرفی نمایند. وزارت معادن و فلزات مکلف است ضمن انجام اقدامات لازم، بموقع درخواست ضرر و زیان ناشی از جرم را به مرجع قضائی مربوط تسلیم نماید.

همانگونه که ملاحظه می‌شود مفاد ماده (۱۹) قانون معادن - مصوب ۱۳۷۷ - با کمی اصلاح در ماده (۱۹) مصوبه مجلس شورای اسلامی (مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۴) تکرار شده است و دارای مضمون یکسانی می‌باشد و ایراد شرعی شورای نگهبان در واقع نسبت به مفاد ماده (۱۹) قانون معادن - مصوب ۱۳۷۷ - صورت گرفته است و به نوعی نظر جدید شورا محسوب می‌شود، لذا مجلس شورای اسلامی جهت پرهیز و جلوگیری از ایراد شورای نگهبان صورت مسئله را حذف کرده است و در مصوبه جدید خود ورودی به ماده (۱۹) نداشته است و صرفاً سه تبصره جدید به ماده (۱۹) الحاق نموده است، بنابراین به نظر می‌رسد اگرچه ایراد ظاهراً از لحاظ شکلی برطرف شده است، ولی ایراد مذکور از لحاظ محتوایی همچنان باقی است و مفاد ماده (۱۹) قانون معادن - مصوب ۱۳۷۷ - از لحاظ شرعی محل تأمل و ایراد است. لذا شورای نگهبان می‌تواند به استناد آیین نامه داخلی خود و مفاد تبصره (۲) ماده (۱۸۶) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی - مصوب ۱۳۷۹ اقدام لازم را انجام دهد.

ع- لایحه عضویت ایران در کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش

۱- سابقه لایحه

الف - لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۲ هیأت وزیران به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۳۹۹۵۶/۷۶۶۲۹ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۵ به مجلس شورای اسلامی ارسال شد: ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود در " کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش " عضویت یابد. تعیین دستگاه طرف عضویت با هیأت وزیران است.

ب - لایحه عضویت مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن در کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ مجلس شورای اسلامی به شرح زیر تصویب شد: ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود نسبت به عضویت مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن در کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش اقدام نماید. تغییر دستگاه طرف عضویت با هیأت وزیران است.

ج - شورای نگهبان نسبت به مصوبه یاد شده به شرح زیر اظهار نظر نمود:

نظر به اینکه تصویب عضویت مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن در کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش مستلزم تصویب و پذیرش کنوانسیون موجد این کنسرسیوم (اساسنامه) می باشد و از آنجا که متن مزبور ضمیمه ماده واحده به این شورا ارسال نگردیده است، مضافاً به این که مشخص نمی باشد که متن مورد اشاره به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است یا خیر؟ بنابراین اظهار نظر در خصوص مورد ممکن نبوده، پس از دریافت کنوانسیون موجد (اساسنامه) مصوب اظهار نظر خواهد شد.

د - پس از ایراد شورای نگهبان و انعکاس موضوع به دولت توسط مجلس شورای

اسلامی، هیأت وزیران لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۱ به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۴۵۷۳۶/۷۳۸۱۳ مورخ ۱۳۹۰/۴/۷ به مجلس شورای اسلامی ارسال نمود.

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود در "کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش" به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

هـ- سر انجام لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۹ به شرح زیر به تصویب نهایی نمایندگان مجلس شورای اسلامی رسید:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود در "کنسرسیوم بین المللی زمین لغزش" به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

تبصره - در اجرای اساسنامه ضمیمه این قانون رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

۲- اظهار نظر کارشناسی

الف - واژه "کنسرسیوم" به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ب - واژه "کمیته" مندرج در بندهای ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۲۰ به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن (کارگروه) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

۷- لایحه عضویت ایران در برنامه بین المللی سامانه کاوش و نجات از طریق ماهواره

۱- مقدمه توجیهی، ضرورتها و اهداف

به منظور گسترش حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در سازمانها و مجامع بین المللی و بهره گیری از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هرچه بیشتر همگرایی منطقه‌ای و بین المللی در راستای اصول و اهداف استراتژیک سیاست خارجی کشور و بهره گیری از آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی، لایحه مذکور ارائه شده است.

۲- سابقه لایحه

الف - لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۵ هیأت وزیران به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۳۹۷۱۹/۷۴۳۱۰ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۳ به مجلس شورای اسلامی ارسال شد: ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " برنامه بین المللی سیستم کاوش و نجات از طریق ماهواره " عضویت یابد و نسبت به پرداخت ورودیه و حق عضویت مربوط و یا کمک، اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است. ب - مجلس شورای اسلامی لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ عیناً تصویب نمود.

ج - شورای نگهبان نسبت به مصوبه مذکور به شرح زیر اظهار نظر نمود:

۱- نظر به اینکه طبق اصل ۸۰ قانون اساسی پرداخت کمک در هر مورد باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد، لذا متن ماده واحده از این جهت مغایر اصل مذکور شناخته شد.

۲- لازم به تذکر است چون ضمیمه ارسالی لایحه در اوراق غیر رسمی و بدون تعیین تعداد مواد و تبصره‌های مصوب و فاقد امضاء می‌باشد، ضروری است ماده واحده و متن کنوانسیون و ضمیمه آن به طور رسمی تنظیم و در انتهای آن مراتب تصویب در مجلس با تعداد مواد ذکر گردد.

۳- همانگونه که در موارد مشابه در نظریات این شورا آمده است اساسنامه موجد این برنامه باید به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی برسد و آنچه که ارسال شده است به عنوان ضمیمه ماده واحده است و مشخص نیست که به تصویب مجلس محترم رسیده است یا خیر؟ از این جهت ابهام دارد و لازم است متن مصوب مجلس به صورت رسمی برای این شورا ارسال گردد تا اظهار نظر ممکن شود.

د - پس از انعکاس ایراد شورای نگهبان به دولت توسط مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۱ به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۴۵۷۳۶/۷۳۶۶۷ مورخ ۱۳۹۰/۴/۷ به مجلس شورای اسلامی ارسال نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " برنامه بین المللی سیستم کاوش و نجات از طریق ماهواره " به شرح موافقتنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

هـ - سرانجام مجلس شورای اسلامی لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۷ با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب نمود :

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " برنامه بین المللی سامانه (سیستم) کاوش و نجات از طریق ماهواره " به شرح موافقتنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به

پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرائی طرف عضویت بر عهده دولت است.

تبصره - در اجرای موافقتنامه ضمیمه این قانون رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

۳- اظهار نظر کارشناسی

الف - واژه‌های کنترل (نظارت) و فرکانس (بسامد) مندرج در ماده (۳) به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ب - بند (۱) ماده (۱۴)، از آنجا که اطلاق آن ممکن است موجبات تضییع منافع ملی و سلطه بیگانه را فراهم آورد، مغایر اصل (۱۵۳) و بند «ج» اصل دوم قانون اساسی است.

۸- لایحه عضویت ایران در مجموعه مدارک تحقیقات حمل و نقل بین المللی

۱- مقدمه توجیهی، ضرورتها و اهداف

به منظور گسترش حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین المللی و بهره‌گیری از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هر چه بیشتر همگرایی منطقه‌ای و بین المللی در راستای اصول و اهداف استراتژیک سیاست خارجی کشور و بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی، لایحه مزبور برای طی تشریفات قانونی تقدیم شده است.

۲- سابقه لایحه

الف - لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۵ هیأت وزیران به شرح زیر تصویب و

طی نامه شماره ۳۹۷۱۹/۷۶۶۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۵ به مجلس شورای اسلامی ارسال شد: ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در "مجموعه مدارک تحقیقات حمل و نقل بین‌المللی" عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط و یا کمک اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

ب - لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب شد:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در "مجموعه مدارک تحقیقات حمل و نقل بین‌المللی" عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. دستگاه اجرایی ذیربط وزارت راه و ترابری است.

ج - شورای نگهبان نسبت به مصوبه یاد شده به شرح زیر اظهار نظر نمود:

۱- نظر به اینکه طبق اصل ۸۰ قانون اساسی پرداخت کمک در هر مورد باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد لذا متن ماده واحده از این جهت مغایر اصل مذکور شناخته شد.

۲- لازم به تذکر است چون ضمیمه ارسالی لایحه در اوراق غیر رسمی و بدون تعیین تعداد مواد و تبصره‌های مصوب و فاقد امضاء می‌باشد، ضروری است ماده واحده و متن کنوانسیون و ضمائم آن به طور رسمی تنظیم و در انتهای آن مراتب تصویب در مجلس با تعداد مواد ذکر گردد.

۳- همانگونه که در موارد مشابه در نظریات این شورا آمده است اساسنامه موجد این برنامه باید به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی برسد و آنچه که ارسال شده است

به عنوان ضمیمه ماده واحده است و مشخص نیست که به تصویب مجلس محترم رسیده است یا خیر؟ از این جهت ابهام دارد و لازم است متن مصوب مجلس به صورت رسمی برای این شورا ارسال گردد تا اظهار نظر ممکن شود.

د - پس از انعکاس ایراد شورای نگهبان به دولت توسط مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۱ به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۴۵۷۳۶/۷۳۸۰۲ مورخ ۱۳۹۰/۴/۷ به مجلس شورای اسلامی ارسال نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود در " مجموعه مدارک تحقیقات حمل و نقل بین المللی " به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

ه - سر انجام مجلس شورای اسلامی لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۷ با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود در " مجموعه مدارک تحقیقات حمل و نقل بین المللی " به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

۳- اظهار نظر کارشناسی

الف - واژه "ترافیک" مندرج در قسمت محتوای پایگاه داده های مجموعه مدارک تحقیقات حمل و نقل

بین المللی به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن (شدآمد) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ب - واژه "سیستم" مندرج در قسمت کارگروه راهبری به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن (سامانه) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

۹- لایحه عضویت ایران در کمیسیون هیدروگرافی منطقه‌ای ناحیه دریایی راپمی

۱- مقدمه توجیهی، ضرورتها و اهداف

به منظور گسترش حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین المللی و بهره‌گیری از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هر چه بیشتر همگرایی منطقه‌ای و بین المللی در راستای اصول و اهداف استراتژیک سیاست خارجی کشور و بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی، لایحه مزبور تصویب شده است.

۲- سابقه لایحه

الف - لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۵ هیأت وزیران به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۳۹۷۱۹/۷۴۷۰۲ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۵ به مجلس شورای اسلامی ارسال شد: ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " کمیسیون هیدروگرافی منطقه‌ای ناحیه دریایی راپمی " عضویت یابد و نسبت به پرداخت کمک، اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

ب - لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب شد:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " کمیسیون هیدروگرافی منطقه‌ای ناحیه دریایی راپمی " عضویت یابد. دستگاه اجرایی وزارت راه و ترابری (سازمان بنادر و

دریانوردی) خواهد بود.

ج - شورای نگهبان نسبت به مصوبه یاد شده به شرح زیر اظهار نظر نمود:

۱- نظر به اینکه طبق اصل ۸۰ قانون اساسی پرداخت کمک در هر مورد باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد لذا متن ماده واحده از این جهت مغایر اصل مذکور شناخته شد.

۲- لازم به تذکر است چون ضمیمه ارسالی لایحه در اوراق غیر رسمی و بدون تعیین تعداد مواد و تبصره‌های مصوب و فاقد امضاء می‌باشد، ضروری است ماده واحده و متن کنوانسیون و ضمائم آن به طور رسمی تنظیم و در انتهای آن مراتب تصویب در مجلس با تعداد مواد ذکر گردد.

۳- همانگونه که در موارد مشابه در نظریات این شورا آمده است اساسنامه موجد این کمیسیون باید به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی برسد و آنچه که ارسال شده است به عنوان ضمیمه ماده واحده است و مشخص نیست که به تصویب مجلس محترم رسیده است یا خیر؟ از این جهت ابهام دارد و لازم است متن مصوب مجلس به صورت رسمی برای این شورا ارسال گردد تا اظهار نظر ممکن شود.

د - پس از ایراد شورای نگهبان و انعکاس موضوع به دولت توسط مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران لایحه یاد شده را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۱ به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۴۵۷۳۶/۷۳۸۲۱ مورخ ۱۳۹۰/۴/۷ به مجلس شورای اسلامی ارسال نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " کمیسیون آب نگاری (هیدروگرافی)

منطقه‌ای ناحیه دریایی را پمی " به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

هـ- سرانجام مجلس شورای اسلامی لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۹ با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " کمیسیون آب نگاری (هیدروگرافی) منطقه‌ای ناحیه دریایی را پمی " به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

تبصره - در اجرای اساسنامه ضمیمه این قانون رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

۳- اظهار نظر کارشناسی

الف - واژه "کنفرانس" مندرج در مواد ۴، ۵، ۱۰ و ضمیمه الف به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن (همایش) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ب - در بند (۵) ضمیمه الف الزام به استفاده از زبانهای رسمی سازمان بین‌المللی آب نگاری مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

ج - واژه "پروژه‌ها" مندرج ماده (۳) و ضمیمه الف به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن (طرحها) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل‌های آینده، که با کمال دقت و قدرت

و خطایف اسلامی و ملی خود را انفا و تحت تأثیر بیخ قدرتی واقع شوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون بیخ تلا

خط جلوگیری نمایند و بلا لحاظ ضرورت کشور که گاهی با احکام ثانویه و گاهی به ولایت فقیه ابراشود توجه نمایند

(سخننامه، ج ۲۱، ص ۴۳۳)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تهران - صندوق پستی ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵